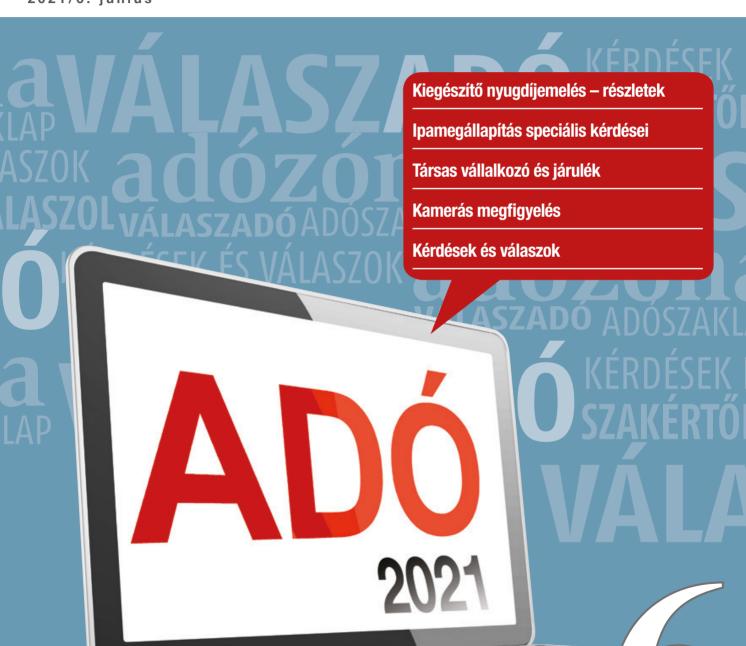
WALASZADÓ

2021/6. június

Kedves Olvasó!

A május idén is a bevallások és beszámolók jegyében telt, miközben gőzerővel dübörgött a "törvénygyár": az újabb, veszélyhelyzettel kapcsolatos rendelkezések mellett megszületett a tavaszi adótörvénycsomag, melynek részleteiről folyamatosan tájékozódhat a www.adozona.hu-n.

Júniusi VálaszAdónkból viszont – egyebek mellett – megtudhatja, kockázatos-e számlát befogadni szünetelő egyéni vállalkozótól, ki, hol, mikor és kit rögzíthet kamerás megfigyelés során és melyek a megfigyelési tevékenységgel kapcsolatos leggyakoribb hibák, valamint azt is, hogyan kezelendők az ingyenes ügyletek online számlaadat-szolgáltatásnál.

Igyekszünk továbbra is naprakész információkkal, magyarázatokkal és szakértői tanácsokkal segíteni mindennapi munkáját.

Kiegészítő nyugdíjemelés június 1-jétől: itt vannak a részletek

Június 1-jétől 2021. január 1-jéig visszamenőleges hatállyal 0,6 százalékkal kell megemelni azt az öregségi nyugdíjat, özvegyi nyugdíjat, szülői nyugdíjat, árvaellátást, baleseti hozzátartozói nyugellátást, amely nyugellátást megillette a 2021. január 1-jei nyugdíjemelés – áll a Magyar Közlöny 91. számában kihirdetett kormányrendeletben.

Szintén 0,6 százalékkal kell megemelni azt a

- mezőgazdasági szövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékot,
- a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékot,
- korhatár előtti ellátást,
- szolgálati járandóságot,
- átmeneti bányászjáradékot,
- táncművészeti életjáradékot,
- rokkantsági ellátást,
- rehabilitációs ellátást,
- baleseti járadékot,
- bányászok egészségkárosodási járadékát,
- fogyatékossági támogatást,
- vakok személyi járadékát, rokkantsági járadékot,
- a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátást,
- a polgármesterek közszolgálati járadékát,
- a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény szerinti kiegészítő hozzátartozói, illetve rokkantsági támogatást,
- a hadigondozásról szóló törvény alapján járó pénzbeli ellátást, házastársi pótlékot, házastárs után járó jövedelempótlékot,
- az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel vagy semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó emelést, valamint
- a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékot, amelyet megillette a 2021. január 1-jei nyugdíjemelés.
  - A kiegészítő nyugdíjemelés megilleti a 2020. december 31-ét követő időponttól
- a jövőben megállapításra kerülő öregségi nyugdíjat, valamint a rokkantsági nyugdíj helyett megállapított szolgálati járandóságot is, ha ez az ellátás újraszámítás nélkül a korábban megállapított korhatár előtti ellátás, rokkantsági, rehabilitációs ellátás összegében folyósítják tovább, állapítják meg;
- megállapított rokkantsági, rehabilitációs ellátást, baleseti járadékot, bányászok egészségkárosodási járadékát, ha az adott személy az ellátás megállapítását közvetlenül megelőzően az emelésre jogosító hasonló típusú ellátásban részesült.

Ha az adott személy egyidejűleg több, a fentiekben említett ellátásra jogosult, illetve azokat folyósítják részére, a kiegészítő nyugdíjemelés minden egyes ellátásra jár, az ellátások külön-külön emelésre kerülnek. Ha az özve-

gyi, illetve a szülői nyugdíjakat több személy között, megosztottan folyósítják, akkor a megosztott nyugdíjrészek külön-külön emelkednek. Nemzetközi egyezménnyel érintett nyugdíjak esetében az emelés kizárólag a magyar nyugdíjrészre jár. A kifizetések végrehajtásáról a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító lgazgatósága hivatalból intézkedik, a 2021. júniusi hónapra járó ellátásokat már emelt összegben kapják meg a jogosultak. A 2021. január–május hónapokra járó visszamenőleges emelés összege, valamint a tizenharmadik havi nyugdíjra, illetve tizenharmadik havi ellátásra való jogosultság esetén az arra járó emelés összegét is a június havi ellátással utalja a kincstár.

A visszamenőleges emelés arányos részére azok a személyek is jogosultak, akik 2021 júniusáig a fentiekben említett ellátásban részesültek, azonban időközben ellátásuk már megszűnt. Ha az ellátásra jogosult időközben elhunyt, úgy abban az esetben az elhunyt jogosulttal egy háztartásban élt házastárs, gyermek, unoka, szülő, nagyszülő és testvér – egymást követő sorrendben –, ezek hiányában az örökös jogosult felvenni a visszamenőleges emelés arányos részét. Ezen személyek részére az időarányos emelést azonban csak külön kérelemre lehet kiutalni.

A rokkantsági járadék havi összege 2021. január 1-jétől a korábbi, havi 40 310 forintról – visszamenőlegesen – havi 40 555 forintra emelkedik.

Ha a saját jogú nyugellátást és az özvegyi, baleseti özvegyi nyugdíjat úgynevezett együttfolyósítási összeghatárban folyósítják, ezen összeghatár 2021. január 1-jétől a korábbi 100 940 forintról visszamenőlegesen havi 101 550 forintra emelkedik.

Emelkednek a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékok is. A pótlék megállapítására vonatkozó összeghatár saját jogon 215 605 forintra, özvegyi jogon pedig 107 805 forintra nő, 2021. január 1-jéig visszamenőleg hatállyal.

Winkler Róbert

nyugdíjszakértő

Az iparűzési adó megállapításának speciális kérdései építőipari vállalkozásoknál

Idén január 1-jétől új telephelyfogalommal egészült ki a helyi adókról szóló törvény: az iparűzési adó szempontjából telephelynek minősül a 180 napot meghaladó építőipari tevékenység folytatása esetén azon önkormányzat illetékességi területe, ahol a vállalkozó építőipari tevékenységet folytat azzal, hogy a napok számításánál a tevékenység megkezdésének napjától a felek közti szerződés alapján a megrendelő teljesítéselfogadásának napjáig terjedő időszak valamennyi naptári napja figyelembe veendő.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 52. paragrafus 31. pontjának új e) alpontjának értelmezése előtt fontos tisztázni, hogy pontosan mi is számít építőipari tevékenységnek az iparűzési adó tekintetében.

A törvény 52. paragrafusának 24. pontja értelmében a Teáor 41–43 kódszámú tevékenységek tartoznak ide, vagyis az építőipari tevékenységek lehető legszélesebb körének kell a fenti szabályt alkalmaznia.

Így tehát nem csupán a generálkivitelezőknek, de azok alvállalkozóinak is figyelniük kell a 180 napos szabályra, legyenek akár villanyszerelők, burkolók, tetőfedők, gáz- és vízszerelők vagy festők. Az említett szakmunkákat végzőknek természetesen csak a saját munkájuk időhosszát kell figyelembe venniük, s nem egy adott építkezés teljes időtartamát.

A 180 napos szabály a 2021. évet megelőzően is élt, bár a korábbi szabályozás szerint mindig egy adott adóévben kellett a 180 napos határidőt számításba venni.

A jelenlegi szabályozás tehát nem említ adóévet, így például, ha az építési tevékenység egy adott önkormányzat területén 2021. október 1-jétől 2022. május 31-éig tart, akkor a telephely létrejön, mégpedig 2021. október 1-jétől.

adózóna

WEBINÁRIUM ÉS KONZULTÁCIÓ

Időpont: 2021. június 16. 10 óra E-KERESKEDELEM ÁFASZABÁLYOZÁSA 2021. JÚLIUS 1-JÉTŐL

Bonácz Zsolt bejegyzett adószakértő

A telephely bejelentésére vonatkozó szabályokat az adózás rendjéről szóló törvény 18. paragrafusa tartalmazza. E szerint az adókötelezettség keletkezését, annak bekövetkezésétől számított 15t napon belül – az erre a célra rendszeresített nyomtatványon – kell bejelenteni az önkormányzati adóhatóságnak.

Jogosan merül fel kérdésként, mit tegyen az a vállalkozó, aki/amely nem tudja a tevékenység kezdetekor meghatározni, hogy adott önkormányzat területén az építőipari tevékenysége meg fogja-e haladni a 180 napot vagy sem. A törvény ezt külön nem szabályozza.

Ennek hiányában az javasolható, hogy ha megalapozott becslés alapján az adott önkormányzat területén várhatóan meg fogja haladni a 180 napot az építőipari tevékenység időtartama, akkor jelentkezzen be a vállalkozás. A telephelyeket 2020. január 1-jétől a NAV változásbejelentő nyomtatványán is be lehet jelenteni.

Szintén okozhat gyakorlati problémát annak meghatározása, hogy az építőipari tevékenység pontosan mikor is veszi kezdetét. A korábbi jogértelmezés szerint az építőipari tevékenység kezdete az építési naplóba történő első bejegyzés napja, vagy ilyen bejegyzés híján a tevékenység tényleges megkezdésének napja.

Bár e témában nem ismert részletes szabályozás vagy jogértelmezés, de szakértői vélemény szerint az építőipari tevékenység megkezdésénél, valamint a 180 napos határidő számításánál az előkészítő munkálatok időtartamát is figyelembe kell venni. Vagyis, ha egy építőipari tevékenységet folytató vállalkozás megkezdi az adott terület építési tevékenységre való előkészítését (például konténerek, munkaeszközök kiszállítását), azzal kezdetét veszi az építőipari tevékenység.

Nem tisztázott az úgynevezett "technológiai szünetek" megítélése sem. A nemzetközi adóztatási gyakorlatban az állandó telephely fogalmának meghatározásánál a technológiai szünet (például alapanyag-beszerzés, kedvezőtlen időjárás miatti leállás, vagy száradási folyamat miatti szünet) időtartama is beleszámít az építőipari tevékenység időtartamába, ezen nézőpontot a magyar iparűzési adózásban is indokolt figyelembe venni, vagyis a 180 napos határidőnél azt számításba venni.

Az építőipari tevékenység befejező napja az a nap, amikor a megrendelő elfogadja a vállalkozó által nyújtott építőipari szolgáltatást. Ez a nap a teljesítésigazolás (amennyiben készül ilyen dokumentum) dátuma alapján jól azonosítható.

Az építőipari tevékenységet folytató vállalkozások is kötelesek az iparűzési adó alapját megosztani, ha tevékenységüket az adóévben több önkormányzat területén folytatják.

Beszélgetés a témáról a könyv és a HVG Extra Pszichológia magazin szakértő szerzőivel

- 💄 Dr. Koltai Mária pszichiáter, pszichoterapeuta és Dr. Kőváry Zoltán klinikai szakpszichológus
- **1** 2021. június 8., 17:00–18:30

Részletek és jegyvásárlás: hvgkonyvek.hu/hirek-programok

Az adóalap megosztása során az építőipari vállalkozások egyrészt alkalmazhatják a már jól ismert eszközértékarányos vagy a személyi jellegű ráfordítások szerinti adóalapmegosztást vagy e kettő kombinációját.

Ugyanakkor azon vállalkozások, amelyek tárgyévi nettó árbevételének és a készletre vett befejezetlen termelés, félkész, illetve késztermék együttes összegének legalább 75 százaléka építőipari tevékenységből származott, választhatnak egy sajátos iparűzésiadóalap-megosztási módszert is.

A megosztás során ezen vállalkozásoknak a vállalkozási szintű adóalapjukat ketté kell bontaniuk. Az adóalap 50 százalékát azon székhely és telephelyek között kell megosztaniuk, ahol nem folytatnak építési tevékenységet. Esetükben vagy kizárólag csak a személyi jellegű ráfordítások arányában, vagy a kombinált módszerrel (vagyis a személyi jellegű ráfordítások és eszközérték egymáshoz viszonyított arányában) osztják meg az adóalapot. A tisztán eszközérték-arányos megosztás ez alapján nem alkalmazható.

Álláspontom szerint nem akadálya e módszer alkalmazásának, ha a vállalkozás az építési tevékenység miatt létrejött telephelyeken kívül csupán egy székhellyel rendelkezik. Ez esetben az adóalap 50 százaléka a székhely szerinti önkormányzathoz kerül.

Az adóalap másik 50 százalékát a kizárólag az építési tevékenység miatt létrejött telephelyek tekintetében kell megosztani, az alábbiak szerint:

- Meg kell határozni az építőipari tevékenységből származó nettó árbevétel és az adóév utolsó napján fennálló, építőipari tevékenységgel összefüggésben készletre vett befejezetlen termelés, félkésztermék, késztermék értéke együttes összegét.
- Majd ezután meg kell határozni, hogy a fentebb említett építőipari tevékenységek bevételeiből és készletállományból mekkora hányad jut az adott önkormányzat területére.

Példa:

"A" Kft. székhelyén kívül három különböző önkormányzat területén társasházakat épít, s a lakásokat is ő maga fogja értékesíteni. Az építkezéssel érintett önkormányzatok mindegyike eltér a székhely szerinti önkormányzattól, és a tevékenység hossza mindenhol meghaladja a 180 napot.

A vállalkozás tárgyévi adóalapja 70 millió forint, az adóalap-szétosztásra az építőipari tevékenységet folytatók speciális módszerét alkalmazza.

"A" építési telephelyen az év végén készletre vett befejezetlen termelés értéke 80 millió forint.

"B" építési telephelyen már elkészültek a lakások. A lakások egy részét 120 millió forintért értékesítette, de további 80 millió forint értékű lakást még késztermékként tart nyilván a vállalkozás.

"C" építési telephelyen a lakások elkészültek, de még nem kerültek értékesítésre. A késztermékként nyilvántartott lakások készletértéke év végén 120 millió forint.

Ebben az esetben az adóalap 50 százalékát, vagyis 35 millió forintot a székhelyhez kell számítani.

A fennmaradó 35 millió forintot az építési tevékenységből származó bevételek és készletértékek arányában kell felosztani az építési telephelyek között.

Az összes építési telephelyen a fenti példa szerint 400 millió forint bevétel és készletérték keletkezett.

Ebből 20 százalék allokálható az "A" telephelyhez (80 millió forint/400 millió forint), így az "A" telephelyen az iparűzési adóalap 7 millió forint.

"B" építési telephelyre 50 százalék mértékben (200 millió forint/400 millió forint) vehető figyelembe a 35 millió forintos adóalaprész, vagyis a "B" telephelyen keletkezett adóalap összege: 17,5 millió forint.

"C" építési telephelyen az építési tevékenység összárbevételének és készletértékének 30 százaléka keletkezett (120 millió forint/400 millió forint). Így az itt meghatározott adóalap 10,5 millió forint.

A módszer meglehetősen körülményes, de mégis jobban illeszkedhet az adott vállalkozás tevékenységének sajátosságához. Itt kell megjegyezni, hogy a módszer alkalmazásánál szükség lehet a teljesítési fok megállapítására, s az a szerinti nettó árbevétel elszámolására, amennyiben egyedi igényekhez igazodó építési tevékenység zajlik az adott önkormányzat területén.

Szipszer Tamás adótanácsadó, mérlegképes könyvelő 🕨

33 új kúriai határozat

Vészhelyzeti rendeletek

Kedvezményes ár: **4040 forint**

AJÁNLÓK

Kamerás megfigyelés: hol, mikor és kit rögzíthet, mik a leggyakoribb hibák?

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) 2020. évre vonatkozó beszámolója összefoglalja az elektronikus megfigyelőrendszerek működtetésével kapcsolatos hatósági elvárásokat. Ezek legfontosabbjait mutatjuk be az alábbiakban.

A jogos érdek teszt nem "lepapírozás"

Az elektronikus megfigyelőrendszer működtetése nem az érintett hozzájárulásán, hanem az adatkezelő vagy más jogos érdekén alapul. Közhatalmat gyakorló, közfeladatot ellátó szerv esetében pedig nem jogos érdek, hanem közhatalom gyakorlása/közfeladat ellátása lesz az adatkezelés jogalapja. A jogos érdek teszt nem "lepapírozást" jelent. Be kell mutatni az adatkezeléshez kapcsolódó konkrét érdekeket, az érintett jogait és érdekeit, az adatkezeléshez fűződő érdek elsődlegességét, illetve az adatkezelés szükségességét. A szükségességgel összefüggésben az adatkezelő kötelezettsége annak a konkrét helyzetnek a tényszerű leírása, amely az adatkezelő helyzetét jellemzi (tevékenységi kör, elhelyezkedés, ügyfélkör, biztonsági problémák stb.). Kötelezettsége továbbá annak a leírása is, hogy miért és mennyiben jelenti az érintettek magánszférájának a korlátozását az adatkezelés, mi az elérni kívánt cél, valamint szükséges annak leírása, hogy az adatkezelés miért hatékony és miért a legkevésbé korlátozó eszköz a cél eléréséhez. Kivételes és egyértelmű esetekben a hatóság elfogadja a jogos érdek jogalap fennállását érdekmérlegelés hiányában is. Sőt adott esetben a tanúbizonyítás sem kizárt az adatkezelés jogszerűségének alátámasztására.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

A teljes cikket itt olvashatja el: https://adozona.hu/altalanos/A_kameras_megfigyeles

A társas vállalkozó és a járulék fogalmáról, avagy miért fontosak az értelmező rendelkezések

A jogszabályok gyakorlati alkalmazása során meghatározó jelentősége van az értelmező rendelkezéseknek, amelyek nem pontos figyelembevétele, vagy éppen ellentmondásossága számos olvasói kérdést szül. A következőkben ezekből emelünk ki néhányat.

A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (Tbj.) 4. § 21.1. alpontja határozza meg – immár több mint 20 éve azonos tartalommal –, hogy a gazdasági társaság •

tagját mikor kell társas vállalkozónak tekinteni. Az említett jogszabályi hely szerint társas vállalkozónak minősül a betéti társaság bel- és kültagja, a közkereseti társaság tagja, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, valamint az európai gazdasági egyesülés tagja, ha a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik.

E szabályt idézte egy olvasónk, az ügyvezetést megbízási jogviszony alapján ellátó kft. tag jogviszonyára adott válaszunkat kifogásolva, nem egyetértve annak társas vállalkozói jogyiszonvával. A félreértelmezés az ugyanezen szakasz 21.5. pontjának figyelmen kívül hagyásának a következménye, amely – felülírva az előzőekben idézett 21.5. pont, illetve a Ptk. (a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény) vonatkozó [3:112. § (1) bekezdése] előírását – rögzíti, hogy az előzőekben említett társaságok olyan természetes személy tagja, aki a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látja el, társas vállalkozónak minősül, kivéve, ha már személyes közreműködése alapján társas vállalkozó. Tehát, csak akkor nincs akadálya annak, hogy az ügyvezetésre létesített megbízási jogviszonyát társadalombiztosítási szempontból is a megbízásra vonatkozó szabályok szerint bíráljuk el, ha a tag személyes közreműködési kötelezettsége alapján "eleve" társas vállalkozónak minősül.

> Széles Imre társadalombiztosítási szakértő

A teljes cikket itt olvashatja el: https://adozona.hu/tb_jarulekok_nyugdij

Online számlaadat-szolgáltatás: ingyenes ügyletek kezelése

A NAV online 3.0-ra való felkészülés, pontosabban az adatszolgáltatással kapcsolatos moratórium lezárása felszínre hozott egy érdekes adatszolgáltatási kérdést, amely - úgy tűnik - újabb pontosítást igényel.

Az áfatörvényen belül az adóköteles tényállások között mindig is különleges esetet jelentett az ingyenes ügyletek kezelése. Ezen eseteket az áfatörvény 11. (termékértékesítés) és 14. (szolgáltatásnyújtás) paragrafusa tartalmazza. 🕨

hvg könyvek könyvbemutató

Viszkok Fruzsival új könyvéről, az egyensúlyról, a tudatosságról és a harmóniáról Szabados Ágnes beszélget.

> 2021. június 9., 17:00-18:00 Városmajori Szabadtéri Színpad

Lényegében akkor tekintik az ingyenes termékátadásokat, szolgáltatásnyújtásokat adóköteles ügyletnek, ha az adóalany az ügylettel kapcsolatban korábban adólevonási jogot érvényesített, és az ingyenes ügylet általában vállalkozásidegen célból történik.

A termékértékesítés vonatkozásában a jogszabály a vállalkozásidegen célt adottnak veszi, ha ingyenes termékátadás történik, attól függetlenül, hogy sok esetben (például zöldmezős beruházások esetén) éppen annak érdekében kerül sor az ingyenes átadásra, hogy egy adott beruházás, amellyel az adóalany adóköteles tevékenységet végez, megvalósulhasson. (Bár ezen megközelítés is felülvizsgálatra szorulhat az Európai Bíróság C-528/19. ügyének függvényében.)

dr. Kelemen László adószakértő, jogász

A teljes cikket itt olvashatja el: https://adozona.hu/afa/Online_adatszolgaltatas

Jövedelem hitelből vett ingóság, ingatlan eladásából: bevétel és költség elszámolása

A magánszemélyek és a vállalkozások esetében is gyakori, hogy a tárgyi eszközöket – ingatlanokat, ingóságokat – hitel igénybevételével vásárolják. Kérdés, hogy például a néhány évi törlesztés után eladott ingatlan vagy személygépkocsi eladásakor a bevétellel szemben milyen költségek számolhatók el, továbbá ki érvényesíthet adókedvezményt.

Ingatlanok

A jövedelem megállapításának első lépése az ingatlan átruházásából származó bevétel meghatározása. Erről a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (szja-törvény) 61. § (1) bekezdése rendelkezik. Bevételnek tekintendő mindazon a bevétel, melyet a magánszemély az átruházással megszerez.

Ilyen

- az eladási ár.
- a cserébe kapott dolognak a jövedelemszerzés időpontjára megállapított szokásos piaci értéke, valamint
- az ingatlan, a vagyoni értékű jog gazdasági társaságnak vagy más cégnek nem pénzbeli hozzájárulásként (nem pénzbeli betétként) történő szolgáltatásakor a vagyontárgynak a társasági szerződésben, más hasonló okiratban meghatározott értéke.

Ha a vevő a vételárat részletekben fizeti meg, akkor is a teljes vételárat kell a jövedelemszerzés évében bevételnek tekinteni. Nincs jelentősége tehát annak, hogy az eladó ebből a bevételből fedezi a hiteltartozását, bevételnek a szerződésben foglalt összeg minősül. Az más kérdés, hogy adott esetben a NAV más értéket állapít meg az illeték kiszabásakor.

A bevételből levonható a szerzéskori érték, ami ugyancsak a szerződésben foglalt összeg, azaz nincs jelentősége annak, hogy a magánszemély mennyi hitelt vett fel a vásárlás alkalmával és mennyit kell most visszafizetnie [szja-törvény 62. § (2) bekezdés].

Nem lehet a bevételből levonni azokat a kiadásokat, amelyeket a magánszemély az önálló tevékenységből származó bevételével szemben számolt el költségként. Például, ha a magánszemély olyan ingatlant értékesít (üzlet, műhely, bérbeadott ingatlan), amelyre korábban értékcsökkenési leírást számolt el, akkor nem számolható el költségként a megszerzés összegéből az értékcsökkenési leírás alapján elszámolt érték.

Lepsényi Mária adószakértő

A teljes cikket itt olvashatja el: https://adozona.hu/szja_ekho_kulonado

ADÓZÓNA - EGÉSZ ÉVES SZAKMAI TÁMOGATÁS, VERHETETLEN ÁRON!

Most minden új és hosszabbító előfizetőnk Adózóna-kiadványcsomagot kap.

v naprakész információk v szakértői segítség v 2021-es HVG-különszámok

Az akció feltételei 2021. június 1-je és június 30-a között megrendelt és 2021. július 9-éig befizetett megrendelésekre vonatkoznak.

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Kockázatos-e szünetelő egyéni vállalkozótól befogadni számlát?

A kata szerint adózó egyéni vállalkozó szünetelteti a vállalkozását, de elfelejtette a szünetelés előtt kiállítani a számláját. A teljesítésigazolás napja megegyezik a szünetelés kezdetének napjával, a számlát ezt következően állította ki. A megbízó befogadhatja-e ezt a számlát, attól függetlenül, hogy látja a szünetelés tényét? A számla befogadójának, illetve a vállalkozónak lesz ebből esetleg problémája?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Az tény, hogy az egyéni vállalkozó a szünetelés időszaka alatt üzleti vállalkozási tevékenységet nem folytathat, ezen időszakhoz kapcsolódóan jogokat és kötelezettségeket nem szerezhet.

Ugyanakkor a szünetelés időszaka alatt áfabeli kötelezettségét teljesítenie kell, így például a szünetelés kezdő napjáig teljesített munkáit köteles kiszámlázni a szünetelés időszaka alatt is, vagyis számlakiállítás a szünetelés alatt is lehetséges.

Ha az áfabeli teljesítés dátuma is már a szünetelés időszakára esik, az nem befolyásolja a számla befogadójának levonási jogát. Például folyamatos teljesítésű, időszaki elszámolású ügyleteknél előfordulhat, hogy a fizetési határidő az áfateljesítés napja, mely napon már szünetel a vállalkozó. Ez a levonási jogot nem befolyásolja, a befogadó élhet a levonással.

Valójában az sem akadálya az áfa levonásának, ha nem folyamatos teljesítésről van szó, és a teljesítés napján szüneteltette a tevékenységét a vállalkozó.

A NAV által kiadott 3012/2018-as Iránymutatás egyértelműen leszögezi, hogy ha természetes személy – például egyéni vállalkozó – nyújtott szolgáltatást vagy értékesített terméket, és az ügylet ténylegesen megvalósult, illetve a szolgáltatást nyújtó személye beazonosítható, akkor még érvényes adószám hiányában is megilleti a beszerzőt az áfalevonási jog. Vagyis a NAV 2018-tól – összhangban az európai bírósági ítéletekkel – a jóhiszemű számlabefogadótól nem tagadja meg a levonási jogot, ha az ügylet teljesült és valóban a felek között teljesült.

Idézet az állásfoglalásból:

"Természetes személy saját nevében folytatott gazdasági tevékenysége alapján adóalanynak minősül, függetlenül attól, hogy az adóhatóság nyilvántartásában nem szerepel, vagy megszűntként szerepel, azaz nem rendelkezik érvényes adószámmal, például azért, mert az egyéni vállalkozók nyilvántartásában nem található, vagy az adóalanyként való bejelentkezési kötelezettségét elmulasztotta. Így amennyiben – a számlán szereplő adatok alapján – beazonosítható természetes személy által, az áfatörvény szerinti gazdasági tevékenységet végzőként kibocsátott számlán szereplő gazdasági esemény nem vitatott módon a számlán szereplő felek között teljesült, és a természetes személy adóalanyisága a gazdasági tevékenység folytatása révén megállapítható, a számlabefogadó adólevonási jogot érvényesíthet."

Szipszer Tamás adótanácsadó, mérlegképes könyvelő

Őstermelő nyugdíjjogosultsága, szolgálati ideje

Mennyi szolgálati időt szereznek az őstermelők, és milyen összegű nyugdíjra számíthatnak azok, akik a szolgálati idő alatt mindvégig minimálbér után fizetnek nyugdíjjárulékot?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A mezőgazdasági őstermelő – ideértve a tevékenységét a tárgyévben kezdő mezőgazdasági őstermelőt is – a minimálbér 92 százalékának megfelelő összeg után fizeti meg a társadalombiztosítási járulékot. Az előzőektől eltérően az a mezőgazdasági őstermelő, akinek az e tevékenységéből származó, tárgyévet megelőző évben elért – támogatások nélküli – bevétele nem haladja meg a tárgyévet megelőző adóév éves minimálbérének az ötszörösét, az az őstermelői tevékenységből származó, tárgyévet megelőző évi bevételének a 15 százaléka után társadalombiztosítási járulékot fizet, a mezőgazdasági őstermelő havi járulékalapjaként pedig a tárgyévet megelőző évi – támogatások nélküli – bevétel 15 százalékának az egy tizenketted részét kell tekinteni.

Az őstermelőre a bevétel összegétől függetlenül kiterjed a biztosítás és a járulékfizetési kötelezettség, mely járulékfizetés alapján az érintett személy a teljes időszakra vonatkozóan nyugdíjra jogosító szolgálati időt szerez. Ugyanakkor a minimálbér alatti járulékfizetés miatt a nyugdíj mértéke tekintetében csupán az adott időszak arányos részét szerzi meg szolgálati időként, továbbá az alacsony járulékfizetés a nyugellátás várható összegét is negatív irányba fogja befolyásolni. Járulékfizetés hiányában természetesen nyugdíjra jogosító szolgálati időt sem szerez a magánszemély.

A minimálbért elérő ellátási alapért az őstermelőnek önként kell magasabb járulékalapot vállalnia.

Egyszerűsített foglalkoztatás esetén a megfizetett közteher alapján az adott napra/napokra szerezhető nyugdíjra jogosító szolgálati idő. Az őstermelőként szerzett arányos szolgálati idő összeadódik a naptári évben egyszerűsített foglalkoztatás alapján szerzett szolgálati idővel.

Ha valaki az életpályája során, illetve a béridőszakon belül – 1988-tól a nyugdíjazásig – végig a minimálbér körüli keresetekkel rendelkezett, úgy a részére megállapítható nyugellátás összege nagyságrendileg 86 ezer forint lenne.

Winkler Róbert nyugdíjszakértő

12 órás műszak: jár-e túlórapótlék?

Egy üzlet heti 40 órás munkaidőben foglalkoztatja az eladókat. A tulajdonos azt szeretné, hogy egy dolgozó vigye végig a 12 órás nyitva tartási műszakot, reggel 6-tól este 6 óráig. Szombaton és vasárnap is nyitva van a bolt, ugyancsak ilyen munkarendben. Ebben az esetben mennyi pihenőnapot kell adni a dolgozóknak, és jár-e nekik túlórapótlék?

SZAKÉRTÓNK VÁLASZA:

A tervezett megoldásnak nincs akadálya egyenlőtlen munkarend alkalmazása és munkaidőkeretben történő foglalkoztatás vagy elszámolási időszak alkalmazása mellett. A munkáltató főszabályként a munkaidőt hétfőtől péntekig osztja be, szombaton és vasárnap a munkavállaló a heti pihenőidejét tölti. Ezt nevezzük általános munkarendnek. Ebben az esetben a munkavállaló a munkarend szerinti munkanapokra eső munkaszüneti napokon (például húsvéthétfő) is mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól.

A munkáltató azonban ettől eltérően is beoszthatja a napi munkaidőt. Ennek során vagy a munkaidőt osztja be egyenlőtlenül az egyes munkanapokra, vagy a heti pihenőnapokat. Ilyen egyenlőtlen munkaidő-beosztásra kizárólag munkaidőkeret vagy elszámolási időszak alkalmazása esetén van lehetőség.

Azaz például annak ellenére, hogy a munkáltató napi 8 óra tartamú munkaidőre alkalmazza egy dolgozóját (ez az általános teljes napi munkaidő), nyugodtan beoszthatja napi 12 óra tartamú munkavégzésre is. Ráadásul olyannyira rugalmas a szabályozás, hogy bizonyos munkavállalói körökre eltérő munkaidőkeret is meghatározható.

A munkaidőkeretben teljesítendő munkaidő megállapítása során ügyelni kell

- a munkaidőkeret tartamára,
- a napi munkaidő mértékére és
- az általános munkarendre,

azzal, hogy az általános munkarend szerinti munkanapra eső munkaszüneti napot figyelmen kívül kell hagyni. A keret tartamának meghatározása többféle módon történhet. Megfelelő, ha konkrét naptári napokban jelöli meg a munkáltató a kezdő és befejező időpontját (például 2021. január 1. napjától 2021. május 31. napjáig tart), ugyanakkor a munkaidőkeretnek nem kell feltétlenül egybeesnie az adott naptáridőszakkal (például hónappal), és nemcsak elsején, hanem akár adott hónap közepén vagy végén is kezdődhet. Elegendő ugyanakkor az általános meghatározás is, mint például egyhavi munkaidőkeret, melynek kezdő időpontja a hónap első napja, befejező időpontja az utolsó napja.

A munkavállaló beosztás szerinti napi munkaideje – a részmunkaidőt kivéve – 4 óránál rövidebb nem lehet, a maximális idő 12 óra, a heti munkaidő pedig legfeljebb 48 óra lehet (készenléti jellegű munkakörben a felek megállapodása alapján maximum 72 óra). A napi, illetve a heti korlát esetén az elrendelt rendkívüli munkaidőt is figyelembe kell venni. A heti munkaidő felső határának betartásánál a munkaidőkeret alkalmazása rugalmasabbá teheti a munkavállalók beosztását, mivel ilyenkor annak tartamát a munkaidőkeret átlagában kell figyelembe venni.

A munkaidőkeret tartama legfeljebb 4 hónap vagy 16 hét lehet. A főszabály alól vannak kivételek: legfeljebb 6 hónap vagy 26 hét lehet a keret tartama a megszakítás nélküli, a több műszakos, valamint az idényjellegű tevékenység keretében, a készenléti jellegű, továbbá a polgári repülésben hajózó, légiutas-kísérő stb. foglalkoztatott munkavállaló esetében. Ha azt technikai vagy munkaszervezési okok indokolják, a munkaidőkeret tartama kollektív szerződés rendelkezése szerint legfeljebb 12 hónap vagy 52 hét. A veszélyhelyzet tartama alatt és annak megszűnését követő 30 napig a munkáltató legfeljebb 24 havi munkaidőkeretet rendelhet el. A fiatal munkavállaló védelme érdekében szigorú szabály, hogy legfeljebb egyheti munkaidőkeret határozható meg.

A napi munka befejezése és a következő munkanapi munkakezdés között legalább 11 óra egybefüggő pihenőidőt (napi pihenőidőt) kell biztosítani. Kivételt képez az osztott munkaidőben, a megszakítás nélküli, a több műszakos vagy az idényjellegű tevékenység keretében foglalkoztatott munkavállaló. Ezekben az esetekben a napi pihenőidő időtartama legalább 8 óra. Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén hat egybefüggő munkanapot követően legalább egy heti pihenőnapot be kell osztani. a megszakítás nélküli, a több műszakos, az idényjellegű tevékenység keretében foglalkoztatott munkavállaló számára havonta legalább egy heti pihenőnapot be kell osztani. További lényeges rendelkezés, hogy havonta legalább egy heti pihenőnapot vasárnapra kell beosztani (kivéve a szombaton és vasárnap részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók esetét).

A munkavállalót – a heti pihenőnapok helyett – hetenként legalább 48 órát kitevő, megszakítás nélküli heti pihenőidő illeti meg. A heti pihenőidőt havonta legalább egy alkalommal vasárnapra kell beosztani (kivéve a szombaton és vasárnap részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók esetét). További lehetőség a heti pihenőidő helyett a munkavállalónak hetenként legalább 40 órát kitevő és egy naptári napot magába foglaló megszakítás nélküli heti pihenőidő biztosítása. A munkavállalónak azonban a munkaidőkeret átlagában legalább heti 48 óra heti pihenőidőt kell ilven esetben is biztosítani.

Óriási előnye a munkaidőkeretnek, hogy szombaton, rendes munkaidőben történő munkavégzésért munkaidőkeret esetén nem kell bérpótlékot fizetni. Más a helyzet akkor, ha szombatra nem volt beosztva a munkavállaló, de a munkáltató elrendelte, hogy menjen be dolgozni.

Vasárnapi munkavégzés esetén merülhet fel bérpótlék-fizetési kötelezettség. A munkavállalónak 50 százalékos bérpótlék jár, ha a rendes munkaidőben történő munkavégzésre kizárólag (ez fontos elem) az alábbiak alapján kötelezhető: többműszakos tevékenység keretében, készenléti jellegű munkakörben dolgozik, továbbá a kereskedelemről szóló törvény hatálya alá tartozó, kereskedelmi tevékenységet, a kereskedelmet kiszolgáló szolgáltató, valamint kereskedelmi jellegű turisztikai szolgáltatási tevékenységet folytató munkáltatónál foglalkoztatott.

Munkaszüneti napon történő munkavégzés esetén a munkavállaló minden esetben jogosult 100 százalék mértékű bérpótlékra.

Érdekes kérdést vet fel, hogy a rendkívüli munkavégzés elszámolására hogyan kerülhet sor. Ehhez a munkáltatónak a keret elején ki kell számolnia, hogy összesen hány munkaórát kell a dolgozónak teljesítenie, a keret végén pedig azt, hogy ténylegesen hány órát teljesített. Például, ha egyhavi keretben 168 órát kellett ledolgozni, de ehelyett 175 óra lesz az eredmény a keret végén, akkor a 7 óra különbözetre a munkavállalónak 50 százalék bérpótlék jár, kivéve, ha a felek abban állapodnak meg, hogy a munkáltató szabadidővel kompenzálja az elvégzett munkát. A szabadidő nem lehet kevesebb az elrendelt rendkívüli munkaidő vagy a végzett munka tartamánál, és erre az alapbér arányos része jár, és annak biztosításáról nem dönthet egyoldalúan a munkáltató. Lényeges szabály: hiába van munkaidőkeret elrendelve, túlóra az is, ha a munkáltató hétfőre 10 órára osztja be a dolgozót, de aznap túlórát rendel el, és a munkavállaló így 11 órát dolgozik.

Rendkívüli munkavégzésért járó díjazás illeti meg a munkaidőkeretben dolgozót akkor is, ha az előre közölt beosztása szerint – a fenti példánál maradva – szombaton nem kellett volna munkát végeznie, azonban a munkáltató ezen munkaidő-beosztás szerinti heti pihenőnapjára (pihenőidejére) rendelt el rendkívüli munkát. Ilyenkor a munkavállalónak 100 százalék bérpótlék jár, kivéve, ha a munkáltató – egyoldalú döntése alapján – másik heti pihenőnapot (heti pihenőidőt) biztosít, mert ilyenkor a bérpótlék mértéke 50 százalék.

Fontos, hogy a túlórákat nem lehet görgetni, azokat ki kell fizetni, nem lehet később ledolgoztatni a keretben fel nem használt órákat.

Dr. Hajdu-Dudás Mária ügyvéd

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető